

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, Augustus' 6-dikán 1819.

Frantzia Ország.

Melly jelésen folyon a' pennaháború a' Frantzia Ultraroyalista es Independens írók között, felhozhatunk reá (vagy minthogy mások felhoztak, nekünk is meg kell említeni) egy példát a' *Journal des débats* nevű Ultraujsból: Nem árt, így szoll ez, némelykor a' régi megavult 's feledékenységre ment könyvekbe is belé tekinteni; gyakran oly helyeket lehet találni bennük, mellyek szerént valamelly régi történetet a' mi időnkbelivel nagyon illően össze lehet hasonlítani. Nem régen egy elmés olvasó unalomból Salmasiusnak Londonban 1640-ben nyomtatott ily című könyvét: *Defensio regia pro Carolo primo*, kezébe vévén, az Előbeszédjében ezen szavakon akadott-meg a' szeme: „Anglicani prophetae quam magis religionem probent, incertum est, cum nullam improbent, et celluuiem omnium sectarum recipiant, et in magistratu non requirant certam, cui permittunt credere quodlibet, dum in ipsorum verba iuret. Hanc unam videntur amplecti et colere religionem, quasi veram, quasi optimam, et quasi suam, quae nullum agnoscit superiorem, neque in Ecclesiâ, neque in republicâ. Cum tales sunt isti fanatici nebulones, in religione, in administratione reipublicae, quis non eos patriae publicos hostes dixerit! Hoc parum est, communes generis humani hostes iudicandi sunt. Putes eos

„tantum Regibus infensos et infestos esse, „quos per summum nefas necare ludum „habent? Nullus est in orbe christiano „magistratus, nulla in terris potestas, „quantumlibet a Deo ordinata, quam „non pari odio prosequantur, et perse- „qui parati sint, quam non aequè exter- „minatam omni ope cupiant, quia ubi- „que apud eos eadem imperandi effrac- „nata libido, eadem parendi imperita „contumacia: inde INDEPENDENTES „vocantur, etc.“

Ezen szavakban (mellyeket mi Magyarra lefordítani nem találtunk szükségnek) az Ánglus Prophetákon kezdi okoskodását az író, 's őket rítul lefestvén, végre *Independenseknek* nevezi. A' *Journal des débats* pedig még tovább menvén, az Ánglus *Independenseket* a' Frantzia Revolutzió béli *Independensekkel* össze hasonlítja, 's azt magyarázza-meg, hogy a' Frantziaországiakra' rosszaságban mennyivel haladták felyül az Ángliaiakat —

„Az Ánglus independensek, így szoll ezen Frantzia Ujság, általjába vétetve, megsalátolt, néki mérgesítettett, de e' mellett betsületesen gondolkodó emberek voltak, kik, minekutánna magoknak Respublikai és Szabadsági *fanaticus* bálványt tsináltak, azután legalább azzal a' betsületes együgyűséggel bírtak, hogy azt alhatatosan tisztelni, és magokat arra határozni, hogy bálványjokat összeörjék, sárral hajgálják, 's Cromwellnek fejet hajtsanak, soha nem akarták. A' mi Frantzia Independenseink ellenben

nem valának ilyen ostokák; ezek a' mi Cromwellünknek első intésére kioltották azon tömjénfüstöt, mellyet az Okosság' és Szabadság' Oltárán meggyújtottak vala. Láttuk, melly kellemmel, melly megalázódással tsuszta a' tyranus' lábaihoz, mint kívántak néki minden erejekkel szolgálni, 's melly nagyartartották magokat, hogy néki Könyviróji, Ministerei, 's Hóhérjai lehettek. De meg kell vallanunk, hogy hasznát vették magokalkalmaztatásának. Haszonra fordították az időknél megvilágosodottságát. Élték az alkalmatossággal."

Párisban az Esküttek' ítélőszéke előtt nagyon nevezetes per folyt le, melynek kimenetelét a' közönség nyughatatlansággal várta. Az ítéllettel Julius' 24-dikére virradó éjjel mondatott ki sok nézőknek jelenlétében. A' pernek rövid előadása ennyiben áll: — Sarrazin nevű volt Generális a' Frantzia armáda-vali 1799-ben Livornóban lévén, megismerkedett ott egy Schwarcz nevű kereskedőnek Carolina Cecilia nevű leányával, 's feleségül megkérvén formális házassági contractus mellett elvette. A' Contractust Florentin nevű Notarius irta alá a' megkívántató Esküttekkel-egyetemben. Schwarcz azonnal ki fizette a' menyaszszonyi ajándékot, a' melly 23,750 forintokból állott. Maga Sarrazin ugyan Romai Catholicus hitet tartott, hanem Schultesius Protestans Pap adta össze őket (talám az aszszony volt Protestans.) Ezen házosság történt 1799-ben. A' következett esztendőben oda hagyta Sarrazin a' Frantzia armádat feleségével egygyütt, 's maga Angliába ment, 's a' Frantzia Generálistáb őtet annak módja szerint meghívatta, 's meg nem jelenvén, per *Contumaciam* halálra íteltette. A' felesége azt kívánta, hogy jóvaik vá-

lasztattassanak-e egymástól, kiki tartsa meg a' magáét, 's meg is nyerte kívánságát. Az 1813-dik esztendőben megismerkedett Sarrazin Londonban Hutchinsson Maria Georgina nevű leányszóval, 's még azon esztendőben Máj. 20-dikán összeeskettette velle magát Anglicana Egyházi szertartású Pap által, Itt is mindenek Notarius előtt és annak módja szerint mentek véghez. Az esketés Westmünsterben az Anna templomában esett. Ezen feleségével való összekelésékor Vallását is elhagyta Sarrazin és a' felesége Vallására állott által. Az Uralkodónak Frantzia Országban 1814-ben történt megváltozásakor Sarrazin is vissza tért oda, semmit se' gondolván a' fejénefekvő halálos ítélettel, 's a' nélkül, hogy az elszökésért való vádból magát kitisztította volna, a' Lot és Garumna departamentjében 1817-ben Május' 14-dikén Delaid Maria nevű hajadonnal harmadik házasságra lépett, melly a' Pennesi Polgármester előtt ment véghez, de a' melly, minthogy ekkor Sarrazin már meg volt polgári halállal halva, az ő szerentséjére, nem tartatik házasságnak; külömben nem *Bigamiaért*, hanem *Trigamiaért* indítottak volna pert ellene. A' milyen rútak voltak Sarrazinnak ezen tselekedetei, éppen ilyen rútaknak tartathatnak az ő mentségei, mellyeket a' Birák előtt felhordott. Azt mondja, hogy azon időben midőn ő ezen házasságokat Olasz Országban és Angliában tette, az Olaszok és Anglusok ellenségeik voltak Frantzia Orzágnak, tehát ő tsak hadakozási jussal élt ezek ellen. Vallásának változtatását tsak tréfának nevezi. Holmi levelei is előmutatván 's felolvastatván a' perben, mellyekben ő azzal ditsekedett, hogy Angliába való általszökésével melly nagy hasznokat tett a' Hatalmasságoknak, mint-hogy a' Frantzia Orzáglószék' plánumait

elárulván, ezen kívül még azt is tselekedte, hogy azt a' plánomot, mely szerint az Oroszok 1812-ben hadakoztak, ő készítette — ezen levelekre nézve azal mentette magát, hogy ő Gasconia i fiú lévén, mind azokat a' dolgokat, melyek ezen levelekben találtak, csak mint Gasconia i embernek tréfájit úgy kellene venni. — A' per azon végződött, hogy az esküdtek megesmerték, hogy Ex-Generális Sarrazin oly bünt tett, a' melynek neve Bigamia (két feleségtartás): a' Birák tehát a' törvényes könyvből azon büntetést alkalmaztatták vagy szabták rá, melyet a' törvény az ilyen bűnösre határozott; úgy mint; 10 esztendeig tartó gályán való fogságot, pelengerre való állítatást, 's 40,000 Frankból álló hirságnak fizetését, mellyel a' Londonból vett feleségének *Hutchinson Marianak* kárát tartozik visszafordítani, ki a' pert indította ellene. — *Sarrazin* tisztesen végig hallgatta az ítéletnek felolvastatását, 's így szollott nevetve: „Köszönöm Előtűlő és Esküdtt „Uraim az ítéletet. Eszserént ti egy katoná Generálisból Gályás Generálist tiszántatok.“

Az Udvari törvényes Kamara, melly a' Professor *Bavoux* és az elfogattatott tanuló ellen indítottó pert elintézte, ezen pert Esküdttek' törvényszéke elejébe utasította. Julius' 31-dike volt meghatározatva, hogy *Bavoux* ezen ítélszék' elejébe elő állíttassék. Hat tanuló fogattattak volt el, hanem hármat közülök, mint nem bűnösöket, a' pertelintező Kamara már előre elbocsátatott. A' más hármak ellen intéztetett vád abban áll, hogy több mint 20 személyekből álló támadási összetolakodásnak részeseik voltak légyen, melly büntételekre a' büntető törvényes könyv testi és mozzgalázó büntetést határozott.

Nagy Britannia.

Melly nagyon méltónak tartatott a' közönséges figyelemre az a' népgyűlés, a' melly Londonban a' *Smithfield* nevű piacon a' parlamentum' reformáltatásának kiészközöltethetésére nézve Jul. 21-dikén összegyűlendő vala, megtettzik az előrevigyázásbéli nagy készületekből. A' belső városnak és Southwarknak polgárjai közül tíz ezren iratták be magokat a' politziai katonák közé; lovas önként-vállalkozott fegyveresek is számosan készültek el ezen napra; a' város ágyuji hasonlóképpen készen tartattak, hogy ha kívántatni fog, szolgálatot tehessenek.

Egy Anglus Ujságban ily megjegyzés fordul elő ezen dologról: — „Mondják, hogy a' Londoni Lord Májor elejébe terjesztette volna a' Ministereknek, hogy néki hatalmában áll ezen Smithfieldi népgyűlést megakadályoztatni, és ha jónak találattik, ő élni fog ezen hatalmával. De a' Ministerek nem fogadták el az ő ajánlását, azt mondván, hogy ők nem akarnak okot adni arra, hogy valaki azt mondhassa, hogy a' Ministerek a' népet megakadályoztatták abban, hogy panaszait és terheit kinyilatkoztathassa, csak békességesen viselje magát. Hogy támadás ne történék, azt magok a' Ministerek meg tudják akadályoztatni.“

Végezetre eljött ezen félelemmel várt Julius' 21-dike is, 's a' nagy népgyűlés a' nélkül véghez ment, hogy csak legkisebb emlékeztető véres bélyeget is hagyott volna maga után. Némelyek 60 ezerre, mások 70 ezerre teszik az összegyülekezett emberek' számát. Reggeltől, de kivált 11 órától fogva, egész London városa mozgásban volt. A' Londoni polgári katonaság 's azok a' több ezer polgárok, kik magokat a' politziai katonák közé csak ezen alkalmatosságra iratták vala be, a' piattól nem meszszé

bizonyos utzákon állottak készen. A' T o w e r , a' B a n k o , és más egyéb közönséges épületeknél állani szokott katonastrázsák, mára kettős számmal jelentek vala meg. A' Londoni örző seregnek megerössítettésére, Jul. 21-dikére virradó éjjel egy egész lántsás Regiment jött vala be a' városba. A' Parlamentum' gyökeres Reformálói 11 órakor érkeztek-meg a' gyülés' helyére egy nagy szekeren, melyen ugyan eleinten semmi zászlók nem lobogtak, hanem csak ezen szavak voltak reá kiaggatva: Rend! Rend! Az utzákra pedig, hol a' szekér eljött, czédulák raggattattak - ki, mellyek által a' népnek az a' része, a' melly nem bir képviselői választásnak jussával, arra intett, hogy szerezzen magának választási just's esztendőnként válóstódó Parlamentumot, minthogy, Cily erősséggel élnek ezen czédulák' íróji) az elnyomattatásnak ellene állani a' Constitúzióban fundáltatódó jus. Hunt elérkezett végre 12 órátajában lóháton; előtte veres zászlót vittek. Vélle volt a' híres W a t s o n is. Valami egy órát tartott Hunt-nak a' néphez intézett beszédje, mellyet végezvén, felolvasta a' Régens Princzhez intézendő kívánságokat, mellyek voksolás alá botsátatván mind meghatározottak. Kivánságaiknak summásan, a' közönséges választási jus, esztendőnként való választás, 's a' Parlamentom' egyéb gyökeres reformáltatása, voltak a' tárgyaik. Egygyik segédje volt Hunt-nak ezen gyülésben Harrison nevű Papi személy, ki a' Birminghami és Stockport-i népgyüléseknek ezen Londoni népgyülésre küldetett kétszáz Deputatusaik közzé tartozott, 's ezekkel egygyütt jött vala Londonba. Hunt jelentette a' népnek, hogy Harrison Ur, a' ki W o l s e l e y Urral, az Országban már eddig tartatott népgyüléseken is jelen volt, itt is megjelenvén, beszédet akar intézni ezen gyülés-

hez is, melly után Harrison a' nép' elébe kiállván, beszédjét elmondotta, melyben környúlállásosan elő adta azon czelzásokat, mellyekre nézve a' tartományokban a' népgyülések tartattak; tanátslotta a' Londoni népnek, hogy tsendesen de állhatatosan viselje magát. Azonban míg beszédét tartotta, megérkeztek oda néhány politizai Biztosok, kik a' C h e s t e r i törvényes széknek parantsolatját, melly szerént valamint W o l s e l e y elfogattatott vala, úgy Harrisonnak is a' maga támadásra ingerlő beszédjéért el kellene fogattatni, elő mutatták, és parantsolták neki, hogy mennyen véllek. A' nép ugyan ezért elébb zugni kezdett vala, hanem Hunt felkiáltott, ekképpen szollván: „Tiszteljétek „az Itélőszékek' méltóságát! engedjétek „meg, hogy fogattassék-el Harrison; én „gemet magamat is azonnal elfoghatnak „a' Törvényszékek' szolgálja, mihelyest „arra való parantsolat leszen a' kezek- „be.“ — A' nép ezen szóknak hallására azonnal eltsendesedett, 's Harrison elkisértetvén, a' több jobbító Orátorok egymás után hozzá láttak a' néptanító beszédeknek elmondásához, 's egy és más eszköznek jóvallásához. Mind ezek 4 óratájig folytak ekképpen, midőn felkiáltás által való voksolással meghatározta a' gyülés, hogy kérni kell Hunt Urat, hogy azon végzéseket, mellyek ezen gyülesen megerössítették, a' legelső audientzián vigye a' Régens Princz' elejébe, 's alázatos kérelemformában nyujtsa-be ő Kir. Hertzegségének.

Abból a' félelemből, hogy ne' talám ezen gyülés is úgy ne végződjék, mint a' Spafieldi végződött volt, melynek egy emberakasztás következése is lett, a' kereskodó boltok ezen gyülés' helyének szomszedságában mind bezárattattak, 's a' közelebb lévő házakból az aszszonyok és gyermekek messzszebb való helyekre vitettettek, csak a' férjfiak maradtak ott-

hon. De semmi lárma nem történt; az egész sokaság tsendesen elszéledett. A zászlón, mely a' feljebb említett két százból álló Biztosság előtt felszurva volt, ily irás szemléltetett: *Anglia, Skotzia, és Irlandia, három színű földön.*

Wolseley Ur, kit némely újság-levelek Báronak neveznek, tsakugyan reá vette magát, hogy letegye az 500 font Sterlingekből álló kezességi pénzt 's kijött a' fogságból. Azután ki-ment jó barátjával Cartwright Májorral falusi jószágára. A' Londoni népgyűlésen nem jelent-meg.

A' *Párisi Journal* oly dologról beszéll, a' melyből szerentsére a' Londoni újságok még eddig semmit se láttanak 's talám ezután se fognak tudni, úgy-mint, hogy a' Leedsben tartatott népgyűlésen Lord Fitzwilliamot a' nép meggyilkolta volna.

Spanyol Ország.

A' Frantzia újságlevelek átaljában majd minnyájan erősítik, hogy nékik bizonyosnak látszik lenni, hogy a' Spanyol Országlószéket Anglia reá vette, hogy ne erősítse-meg a' Floridáknak általengedését, mellyért, ha így van, az Amerikai egyesült Státusok örvendenek inkább mint buslalkodnak, minthogy így nem fizetnek érettek öt millió Dollárokat, 's még is övéik maradnak. Nyugoti Floridának már külömben is birtokában vannak, 's kétség kívül Keleti Floridát is, ha szép módon nem lehet, el fogják foglalni, úgy a' mint lehet. Vannak, a' kik, bár igen hamar látszik lenni, de még is úgy itélnek, hogy az ellenségeskedést az Egyesült Státusok haladék nélkül el fogják kezdeni.

Némelly tudósításokból úgy látszik, hogy az Északi Amerikai egyesült Státusok hajós serege a' Radixsi kikötőhely előtt megjelent volna, hogy a' Floridák általengedtetését illető Kötésnek

megerősített Aktáját által vegyē — melly ha igaz volna, annyit tenne, hogy az Amerikaiak haladék nélkül tudni akarják, hogy leszz-e vagy nem leszz valami ezen ratifikációból?

A' Londoni Kurir szerint az Északi Amerikában volt, de már onnét hazavittatott Követet Ritter Onis Urat, ki az Egyesült Státusoknak a' két Floridákat, mint alkudozó Biztos oda igérte vala, az a' szerentsétlenség érte, hogy még Madridba se' érkezhett-meg, mint-hogy Valadoldba oly parantsolattal érkezett elejébe egy sebes posta, hogy maraszszák-meg ott tovább való rendelésig, mint foglyot.

A' Spanyol Országi újabb tudósítások meghatározva erősítik, hogy az Északi Amerikai, Washington nevű lineahajó nem akar elmozdulni Radixs elől, míg a' Spanyol Országlószék, mint feljebb is említettük, nyilván ki nem mondja, hogy meg akarja-e a' Floridák általengedését illető alkut erősíteni, vagy nem?

Jamaikára nézve, melyről sokáig az a' hír szárnyalt, hogy a' Spanyol Országlószék által Angliának ígértetett volna, oly nehézség adta magát elé, melly, ha megvalóságosul, nagyon fogja az Angliai politikát Jamaica eránt való céljának elérésében akadályoztatni. Azt erősítik, hogy oly ígéletet tett a' sziget a' Spanyol Országlószéknek, hogy ha őtet magát függetlenségben maradni, vagy a' maga urává lenni megengedi (elibertálja) inkább, hogy sem Angliának adná, ő (a' sziget) kész leszen 60 millió Piasterket fizetni a' szabadság' megnyeréséért az anya országnak. — Hatvan millió Piaster nagyon hathatós argumentumul szolgálhat most a' Spanyol finantziának ily terhes körülállásai között, 's a' midőn ily veszedelmes hadakozást kell folytatnia.

Spanyol Amérika.

Innét már régen semmi fontos tudósításokat nem olvastunk. Most a' Londoni Morning Chronicle egyszerre felbeszakasztotta a' halgatást, 's a' Veneczei-lai independensekre nézve igen kedvező tudósításokat hirdeték ki: —

„A' Bolívar, Pacz, Soublette, és Ansoategni vezérlések alatt lévő Independens seregek, a' Generális Pereira vezérlése alatt lévő Spanyolok Varinas tartományában az Arauca' partjain megtámadták és fekvéseikből kikergették. Ezen tsatában az Independensek közt egy idegen nemzetbeli Paggot nevű Oberster viselte legderekabban magát. —

„A' másik tsatazás, a' melly Márt. 30-dikán fordult elő, olyan volt, hogy akármelly legrendkívülvalóbb és legfényesebb hadi történetek közzé beillik, melyeket csak a' Kronika elmutathat. Ezt így beszélik elő: A' Laneros nevű téségi lovasság vezére Gen. Pacz addig kérte Bolivártól az engedelmet arra, hogy egy önkéntvállalkozottakból álló tsoporttal ja' Spanyol armádára véletlenül reáüthessen, hogy Bolívar, a' ki csak ugyan inkább szerette volna Margaritától a' segítő seregeket bevárni, végre engedett a' Pacz nyughatatlan kéréseinek. Ekkor a' maga strázsa tsoportja mellé még 130 önkéntvállalkozott embereket tsatolván Pacz, 's ezeken kívül még 4 Obersterek és 70 egvéb. alsóbb rangú tiszték adván melleje magokat, ezekkel ő az Arauca-vizén a' Morilló szemei előtt által ment, 's túl a' vizen így kiáltott a' Spanyol armádához: „Na most jertek, fogjátok-el ezen maroknyi sereget; „azért nem hoztam többet, hogy el ne ijesszszetek; a' ti Morillótok csak meg „nem engedi talám ily kevés számú lán- „tsás lovasságtól ijesztetni magát, mely- „nek háta megett folyó víz van, előtte

„pedig egy egész armáda áll!“ — Hallván Morilló ezen meghivattatást, haladék nélkül tsapatokat küldött-el jobbra balra a' Pacz' serege' visszafelé való útjának elfogására. Pacz, ki előre tudta, hogy ez így fog történni, elméjében ahozképpest tsinálta vola ki a' maga plánumát, 's tsak ezen alkalmatosságot várta, a' midőn seregeinek hirtelenül jelt adván, ezek neki szegzett lántsáikkal egyszerre a' Spanyol armáda sűrűen álló sorának rohantak, azon, néhány versben által meg által rontottak, 's végre az Arauca vizén által szerentsésen vissza jöttek, a' melly véletlen fordulásokon a' Spanyolok tsak elbámulván, a' helyett, hogy a' Pacz' seregeit üzőbe vették volna, mozdulás nélkül nézték őket. A' Spanyolok közzül 500-zan estek-el vagy sebesedtek-meg; a' Pacz' lántsásai közzül pedig tsak 4-gyen. Pacz maga személyesen 9, Grant nevű Skotziai szíletésű Kapitány 5 Spanyolt öltek-meg tulajdon kezeikkel. Azon vitézek, kik ezen nagy dolgot elköverték, minnyájan név szerént kihirdettettek az armáda büllétinjében, 's minnyájan Veneczeuai rendczimert kaptak, mellyen ezen szavak olvastatnak: *Liberator de Venezuela.* — Ezen történetből, minthogy Európától nagyon messze fordult elő, minden annyit hihet, mennyit tetszik: hanem a' mi a' Morillo armádájának legnagyobb félelmet okoz, az, hogy egy hajó oly hírel érkezett-meg oda, hogy *Margarita* szigetén 3000 emberekből nagyobbadon Anglusokból álló sereg gyülekezett össze az Independensek' segítségére, a' melly minden órán által evezni szándékszik onét Bolívarhoz.

Ujabb Ujságok.

Magyar Ország Palatinusa Jósef ő Cs. Fő Herczagsége Jul. 27-dikén este

Frankfurtba érkezvén, más nap' reggel onnét Hamburgon által Schamburg felé vette útját.

A' Svétziai Királyné Gothlandi Grófné név alatt, sub incognito, Frankfurtban tartózkodik, 's idejének nagyobb részét a' testvérénél a' Hollandiai volt Királynénál tölti.

Azon 18 jovallások között, melyeket Hunt a' Londonban Jul. 21-dikén tartatott népgyűlésen, mint Elölülő felolvastott, 's a' mellyeket a' nép, lármás helybehagyással megerősített, az utolsó e' volt: „Ezen gyűlésnek tetyességgel „semmi köze, semmi egyetértése nints „azon embereknek gyalázatos és gyáva „határozásokkal, kik a' *derék Napoleont* egy minden emberi társaságtól elszakasztatott pusztá szigetre zárták, hogy „ott egy kibérlelt örzőnek marhához illó „(brutális) bosszantatásai között, életét „elvégezze.“

Midőn Hunt ezen népgyűlésből a' maga örvendező barátjainak sokasága között, a' veres zászló után, *quasi re bene gesta* nagy megelekedéssel szállása felé lovaglana, karon fogja valami O'Connor nevű ügynevezett *Jobbító*, 's így szoll fő tsoválással hozzá: „Ahá! én „Stockporból jövök ide, hogy egy kis „jovallással a' tijeidet megtódjam, 's te „az ülést már berekesztetted!“ — Hunt mentegette magát a' mint lehetett, hanem O'Connor el nem bocsátotta addig, míg eme' meg nem ígérte, hogy meghalgalja, mitsoda jovallással akart a' gyűlésbe előállani: — „Minden *Jobbító* esküvés által kötelezze-le magát (így szoll „O'Connor), hogy a' gyökeres reformálásnak, elősegülésére 12 önkéntvállalkozott „fegyverest verbuál-fel, 's egyszersmind, „hogy a' Király eránt való hűséget „is elesküszí.“ — *Hogy hogy, fiam!* Így felelt Hunt, kinek még eleven emlékezetében lehetett, hogy *Harrison* t

azelőtt nem sokkal, mellőlle vitte-el a' politzia), *nem jut-é eszedbe, hogy a' törvény halállal való büntetését határozott azok ellen, kik a' Királyhoz való hűséget megrontják, és hogy ezen törvény még nints reformáltatva?“*

Lyonban nem régen három személyek elfogattatván, a' Kir. Prokurátor kezébe adattattak, hogy perelje-meg őket, azért, hogy valami ügymondattott *Bona-parte*-proklamátziókat osztogattak-ki.

Tudományos Jelentés.

Néhai, boldogult Dugonits Andrá s, Királyi Tanitónak holtá után kézírásban maradt munkái között találattik e' következő is: *Magyar példabeszédek, és jeles ejtések.*

E' munkát, mint maga meg vallja, harmintz esztendeig szedegette egybe, és, a' hol tsak lehetett, a' példabeszédeket meg is magyarázta.

Felesleg volna e' szüleményt dítserni; minthogy nem tsak a' Szerző mind a' két Magyar Haza előttesméretes volt; hanem azt is minden Tudós jól érti, mi nagy kintse fekszik akármilyen nyelvnek, és nemzetnek példabeszédiben. — Ezen munkát Grün Orbán Úr R. pr. Könyvnyomtató Szegeden, Supscriptiora adja ki. Hozzá kaptstolt Jelentéséhez mustrául három levél példabeszédeket magyarázatjaikkal együtt.

Az aláírás (Subscriptio), ezen munkára megtörténhetik minden T.T. Piárista Collegiumokban a' Rector, vagy Director Uraknál. *Pesten*: Eggenberger, és Kis Jó'sefkönyváros Uraknál; *Fejérváron*: Lang Agoston; *Komáromban*: Töltesi István; *Siklóson*: Tóbi János könyvkötő Uraknál, és mind azoknál, kik a' Szegedi Kalendáriumba bé vagynak nyomtatva.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

E r d é l y.

Naszódon, a' Fő tisztkar helyén a' múlt hónap 22-dikén felejthetetlen emlékezetű innepet tartott a' 2-dik Oláh határőrző Regiment. — Ugyan is Felsőges Urunk, még a' határregimentek' beütazása alkalmatosságával az őrizet Fő Vezér' alázatos kérésének következtetésében mind tulajdon; mind a' Tsászárné ő Felsege képét leküldeni méltóztatta. Ezen, a' 2-dik Oláh határőrző Regiment Nevelő-intézete számára határozottatott képek, a' Regiment Oberstere szállása előtt egy díszes tiszteletkapu alatt felállítottak, a' honnan, követvén azokat Erdély Országi Püspök Rudnay Sándor ő Excellentiája, számos papi személyek, a' jelenlévő Generalisság 's minden Regiment-béli Tisztek a' pompázó katonaságtól kísértetve, az Oláh egyesült Templomba vitettek, 's ott a' nagy Oltárra tétettek. Erre elkezdődött az Isteni tisztelet, melly alatt az első Zászlóally tett Szálvelővéseket. A' Te Deum után az egész sokaság énekelte az: „Isten tartsd meg Ferentz Tsászárt“ kezdetű esmeretes éneket Oláh nyelven. — Ezek után az ő Felsőgek képeik felemeltetvén, az előbbeni pompás rendel ment vissza a' fényes gyülekezet a' Nevelő-Intézethez, melly előtt igen ékes beszédet tartván Püspök Rudnay ő Excellentiája, 's a' képét a' 2-dik Zászlóally hármás Szálvelővései alatt a' Nevelő-Intézet' illendően felékesített palotájába bévitetvén, ott ren-

delt helyekre tétettek. — A' Regiment köz emberei e' jeles napon búst és pályinkát kaptak, ezen kívül a' Fő Tiszteletű Papság 200 forintot ajándékozott oly tzzállal, hogy annak intereséből esztendőnként apró mulatságokban részesüljenek a' Nevelő-Intézetben lévő gyermekek. — Vendégség, világosítás, és szabad bál vetett veget ezen örvendetes napnak.

Magyar Ország.

Buda. A' múlt hónap 27-dikén végezte gyomorgyuladásban közhasznú életét 69-dik esztendejében az itteni nagy kedvességű első Fő Orvos, a' Pesti Kir. Universitás volt Dekánya, 's több Tek. N. Vármegyék Táblabírája TT. Palkovics András Úr; hideg tetemei pedig fényes gyülekezettől kísértetve ugyantsak e' folyó hónap 29-dikén takarítottak-el.

* * *

A' múlt hét elején Pesten az új Városban (Leopold Városban) valamelly gonosztevők a' Templomot éjjel felverték, 's minden drágább jószágokat onnan elloptak. — Tsötörtökön pedig némelly hajósok reggel Pesten alól mindjárt a' város végénél egy vízbe holt embert fogtak ki, a' kin felső ruha nem volt; hanem csak fekete selyem nyakra való; fekete selyem melyre való, fekete kötött nadrág, és új német csizma. A' testnek régebben kellett a' víz alatt lenni; mert mind orczáját, mind kezefejét a' halak elmarczangolták, úgy, hogy reá esmerni nem lehetett.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
Aug. 3-dikén 246 $\frac{1}{2}$ — 4-dikén 246 $\frac{2}{3}$ — 5-dikén 246 $\frac{3}{4}$ — forintot.

* * *

A' marhahúsnak fontja, Bétsben, Augustusra, 17 krajtzárra határozottatott.